

2005. gada pārskats

Pārskats – Jaunās darba programmas uzsākšana

- 1. Pārmaiņu pārraudzība un izpratne**
- 2. Efektīvo līdzekļu izpēte**
- 3. Pieredzes un ideju apmaiņa un informēšana par tām**
- 4. Mūsu ieguldījuma izvērtēšana**
- 5. Būtiskākie pasākumi 2005. gadā**

Pārskats – Jaunās darba programmas uzsākšana

2005. gads bija Fonda jaunās četru gadu darba programmas 2005.–2008. gadam pirmais gads. Fonds savu jauno programmu “*Pārmaiņas Eiropā – labāks darbs, labāki dzīves apstākļi*” uzsāka enerģiski un ambiciozi, apkopojot pētniecības projektus, kuros ietvertas četras būtiskākās tēmas – nodarbinātības nodrošināšana un uzlabošana, darba un privātās dzīves līdzsvarošana, līdzdalības un partnerības veicināšana un sociālās kohēzijas stiprināšana. Gada beigās nozīmīgākais brīdis bija Fonda jaunā direktora –*Jorma Karppinen* – iecelšana, kas decembrī ieņēma savu amatu.

Lai iesaistītos Eiropas līmeņa debatēs, Fonds sagatavoja rakstu Eiropas Komisijas Zaļajai grāmatai par demogrāfiskajām pārmaiņām. Turklāt Reģionu komiteja izmantoja Fonda pieredzi, sniedzot savu atzinumu par rūpniecības pārstrukturēšanu un demogrāfiskajām izmaiņām pēc sadarbības stratēģijas izstrādes 2005. gadā. Turpinot 2004. gadā iesākto praksi, Fonds organizēja un vadīja pieredzes apmaiņas semināru Briselē, kurā piedalījās ES dalībvalstu pastāvīgo pārstāvniecību sociālie atašeji, kā arī pārstāvji no pievienošanās valstīm un kandidātvalstīm. Gada laikā sadarbība ar Eiropas Parlamentu attīstījās galvenokārt ar tādu pasākumu un pārskatu palīdzību, kas attiecas uz tādiem jautājumiem kā pārstrukturēšanās un vadības izmaiņas, kā arī darba apstākļi un darba kvalitāte.

Arī 2005. gadā Fonds turpināja pielikt pūles, lai sasniegtu ieinteresētās personas. Izbraukuma pasākumi uz sešām valstīm – Austriju, Ungāriju, Īriju, Slovēniju, Spāniju un Zviedriju – Eiropas dzīves kvalitātes programmas ietvaros ietvēra divpusējas sarunas ar valdībām un sociālo partneru pārstāvjiem. Šādi izbraukuma pasākumi dod iespēju sastapt ieinteresētās personas un iepazīstināt ar Fonda pētījumiem, tie turpināsies arī 2006. gadā. Iepazīstināšanai ar Eiropas dzīves kvalitātes apsekojumu secinājumiem bija būtiska ietekme uz attiecīgo valstu un Eiropas plašsaziņas līdzekļiem – par tiem ar laikrakstu, radio un televīzijas palīdzību uzzināja seši miljoni cilvēku.

Uzņēmumu apsekojums par darba laiku un darba un privātās dzīves līdzsvarošanu turpinājās 2005. gadā un ietvēra arī statistikas datu vākšanu uz vietas sešās jaunajās dalībvalstīs, ievadot projekta ziņošanas un analīzes posmu. Neilgi pirms gada beigām žurnālisti tika iepazīstināti ar projekta pirmajiem secinājumiem, un tie tika publicēti internetā.

Ņemot vērā to valstu un valodu skaitu, kurās tika veikts apsekojums, Fonds nolēma uzticēt neatkarīgam kvalitātes kontroles ekspertam pārraudzīt projektu un izstrādāt vadlīnijas visā projekta gaitā. Tas nodrošināja to, ka apsekojums tika veikts saskaņā ar labāko starptautisko sociālo apsekojumu praksi.

2005. gadā Fonds turpināja uzlabot publikāciju izdošanas procesu, lai savlaicīgi un precīzi darītu zināmus pētījumu rezultātus, ko var izmantot sabiedrības diskusijās un politikas veidošanā gan ES, gan atsevišķu valstu līmenī. 2005. gadā tika publicētas vairākas zīmīgas publikācijas, tostarp *Eiropas darba attiecību vārdnīca* [*European industrial relations dictionary*], kurā ietverti 300 savstarpēji saistīti termini, kas attiecas uz nodarbinātības un darba attiecību politiku, kā arī tika izveidota *EurLIFE* datubāze, kas nodrošina vieglu piekļuvi norādēm par dzīves apstākļiem Eiropā. Savā publikāciju programmā Fonds nodrošināja 178 publikācijas, kas par 10 % pārsniedz publikāciju skaitu 2004. gadā. Ņemot vērā ieteikumus, kas ietverti lietotāju apsekojumā, Fonds 2005. gadā veica izmaiņas savā galvenajā tīmekļa vietnē *Eurofound*, uzlabojot meklēšanas funkciju un rīkus. Tīmekļa vietne ir Fonda galvenais kanāls pētījumu un secinājumu publicēšanai, un līdz ar jauninājumiem tīmekļa vietnē tajā ievērojami palielinājies tīkla lietotāju uzturēšanās laiks.

Oktobrī Fonds savā jaunajā žurnālā “*Foundation Focus*” publicēja pirmo rakstu par rūpniecības pārstrukturēšanu. Fonds plāno katru žurnālu veltīt kādai nozīmīgai sociālās un ekonomikas jomas tēmai Eiropas Savienībā, veidojot rakstu sērijas par dažādiem tematiem. Fonda vispārējais mērķis ir veicināt diskusijas – gan Eiropas, gan valstu līmenī – par būtiskiem jautājumiem, kas skar dzīves un darba apstākļus Eiropā.

Fonda valde 2005. gadā saskārās ar daudzām izmaiņām, kas dokumentētas Padomes regulā, ar kuru tiek atjaunināta un grozīta Fonda sākotnējā regula (EEK) 1365/75. Tika ieviests jauns pamatnoteikumu kopums, lai galvenokārt noteiktu Fonda lēmējietādes lielumu pēc Eiropas Savienības paplašināšanās. Saglabājot savu trīspusējo struktūru, agrākais Fonda valdes nosaukums angļu valodā - *Administrative Board* - tagad ir aizstāts ar *Governing Board*, un tā rīkošanās reizi gadā neatkarīgi no ikgadējām grupas sanāsmēm. Turklāt Birojam ir piešķirtas plašākas lēmumu pieņemšanas pilnvaras. Par pozitīvu rādītāju tam, cik efektīvi Fonds darbojās 2005. gadā, var uzskatīt to, ka tas par 100% iztērēja savu budžetu saskaņā ar 2004. gada plānu.

2005. gadā Fonds pastiprināja savus centienus, ieviešot jaunu metodoloģiju attiecībā uz informatīviem ziņojumiem un analīzi saistībā ar darba un nodarbinātības kvalitāti, darba attiecībām un pārstrukturēšanos. Jaunais pētnieku tīkls, kas aptver 30 Eiropas valstis, sniegs informāciju un ziņas trim Fonda uzraudzības iestādēm: Eiropas Darba attiecību novērošanas centram (*EIRO*), Eiropas Darba apstākļu novērošanas centram (*EWCO*) un Eiropas Restrukturizācijas uzraudzības centram (*ERM*). Šī jaunā darba kārtība, kas stāsies spēkā 2006. gada martā, ir vērsta uz to, lai panāktu lielāku sadarbību starp visām Fonda nodaļām un izvairītos no procesu un satura pārklāšanās dažādos tīklos. Tas tika uzskatīts arī par līdzekli, kā racionālāk apmierināt pieaugošos Fonda klientu pieprasījumus pēc paplašināšanās periodā. Jaunais tīkls veicinās arī valsts politikas apspriešanu un Fonda zināšanu izplatīšanu plašākajā sabiedrībā.

Cilvēkresursu attīstīšanas programmas otrs posms, kas paredzēts, lai panāktu aktīvāku iesaistīšanos un pārredzamāku pieeju darba izpildes vadībai, tika uzsākts gada laikā. Šā uzdevuma mērķis ir piedāvāt Fonda darbiniekiem plašākas iespējas pilnīgāk attīstīt savu potenciālu. Gada laikā Fonds ieviesa arī nesen grozītos Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumus, lai pielīdzinātu savu darbinieku tiesības un pienākumus citu ES iestāžu darbinieku tiesībām un pienākumiem.

Pārmaiņu uzraudzība un izpratne ir pirmais no trim Fonda pamatuzdevumiem, kas ieskicēti tā jaunajā darba programmā 2005.–2008. gadam. Pārmaiņas tiek novērotas, izmantojot Fonda Viseiropas informācijas tīklus, kuru pamatā ir informācija, ko snieguši visu dalībvalstu korespondenti, un kas iegūta no plašiem apsekojumiem visā Eiropā. Tīklos ir iekļauti gan dalībvalstu, gan pievienošanās valstu un kandidātvalstu dati; apsekojumos iegūti dati analīzei no 25 dalībvalstīm un no daudzām citām valstīm, un tie aptver plašu jautājumu loku par četrām Fonda pamattēmām. Papildinformācija ir pieejama divos citos avotos: *EurLIFE* – tiešsaistes datubāzē, kas piedāvā statistisku informāciju par Eiropas pilsoņu dzīves kvalitāti, kā arī tiešsaistes terminu glosārijs – *Eiropas darba attiecību vārdnīca*.

Datu apkopošanas tīkli

Trīs datu apkopošanas tīkli – Darba attiecību novērošanas centrs (*EIRO*), Eiropas darba apstākļu novērošanas centrs (*EWCO*) un Eiropas Restrukturizācijas uzraudzības centrs (*ERM*) – ir svarīgākie Fonda uzraudzības darbā. Šajos tīklos pieejamie ziņojumi un analīze ir noderīgs, tematisks un uzticams informācijas avots Fonda mērķauditorijai. Galvenie 2005. gada uzdevumi visiem tīkliem paredz apsekojumu paplašināšanu, lai iekļautu vairāk valstu, un sagatavotos jaunajam konsolidētajam informācijas tīklam, kas sāks darbību 2006. gada martā.

Eiropas Darba attiecību novērošanas centrs

EIRO 2005. gadā uzsāka savu astoto darba gadu, un tiešsaistes datubāze turpināja būt par ziņu un analīzes pamatavotu Fonda mērķauditorijai – sociālajiem partneriem un valdībām, Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam un citām Eiropas iestādēm. *EIRO* datubāze 2005. gadā tika izmantota ļoti bieži, jo vidējais to reižu skaits, cik lietotājs to izmantojis mēneša laikā, palielinājās no 176 088 2004. gadā līdz 195 554 2005. gadā – tas ir pieaugums par 11%.

Ziņojums “*Darba attiecību attīstība 2004. gadā*” tika publicēts kopīgi ar Eiropas Komisiju. Ziņojums ietver salīdzinošu pārskatu par būtiskākajiem darba attiecību notikumiem un jautājumiem gada laikā gan valstu, gan ES līmenī. Tajā izvirzītas pamataaktivitātes Eiropas sociālajā dialogā, nodarbinātības likumdošanā un politikā, kā arī izvērtēti galvenie jautājumi, kas ietverti sarunās par darba koplīguma slēgšanu: atalgojums, darba laiks, darba drošība, vienlīdzīgas iespējas un apmācība. Tiešsaistē tika publicēti astoņi salīdzinoši pētījumi un seši tematiski raksti, kā arī salīdzinoši precīzējumi par darba laiku un atalgojuma tendencēm visā Eiropā.

2005. gada sākumā *EIRO* tīmekļa vietnē notika lietotāju aptauja, to pārskatīja tīmekļa eksperti, un tika pārbaudīta tā pielietojamība. Lietotāju apsekošanas rezultāti lielākoties bija pozitīvi – lietotāji augsti novērtēja tīmekļa vietnē atrodamo informāciju no lietderības un uzticamības viedokļa. Lietotāji norādīja, ka jāuzlabo meklēšanas funkcija, un tagad šīs uzlabotās funkcijas tiek ieviestas.

Tīkla ekspertu pārskata mērķis bija apzināt to, cik efektīvi *EIRO* kalpo savai pamatauditorijai. Sociālo partneru pārstāvji, valdības, ES iestādes, eksperti un starptautiskas organizācijas tika uzaicinātas uz centrālās grupas sanāksmi, kas notika jūlijā Briselē. Grupa detalizēti apsprieda *EIRO* pakalpojumu kvalitāti attiecībā uz to pamatauditoriju, kā šos pakalpojumus varētu uzlabot, kā uzlabot rakstu un pētījumu kvalitāti, kā arī citas aktuālās un nākotnes problēmas.

Eiropas Restrukturizācijas uzraudzības centrs

Eiropas Restrukturizācijas uzraudzības centrs (*ERM*) 2005. gadā sāka savu ceturto darba gadu. *ERM* mērķis ir noskaidrot, cik lielā mērā Eiropas uzņēmumos notiek restrukturizācija un cik daudz darbavietu tiek zaudētas vai iegūtas šā gada iemesla dēļ. Tas nodrošina informāciju par atsevišķiem pārstrukturēšanas gadījumiem un paredz statistikas datu apkopošanu, salīdzinot valstis, nozares un pārstrukturēšanas veidus. Lai sagatavotu ziņojumus par uzņēmuma pārstrukturēšanu, korespondenti ik dienas izskata valsts preses izdevumus. 2004. gadā *ERM* darbs aptvēra tikai 18 valstis; 2005. gadā *ERM* darbības lauks paplašinājās, ietverot visas 25 ES dalībvalstis, kā arī pievienošanās valstis Rumāniju un Bulgāriju.

2005. gada beigās *ERM* datubāzē jau bija informācija par 3781 restrukturizācijas gadījumu, no kuriem 1555 gadījumi tika pievienoti gada laikā. Interesants secinājums – 40% reģistrēto gadījumu notika saistībā ar uzņēmējdarbības paplašināšanos, tādējādi radot jaunas darbavietas. 2004. gadā šajā kategorijā ietilpa mazāk nekā 20% gadījumu. Tomēr 2005. gadā vairāk nekā 520 000 darbavietu tika zaudētas saistībā ar izsludināto pārstrukturēšanu salīdzinājumā ar 370 000 jaunu darbavietu rašanos. Gada laikā ik ceturksni tika publicēti četri *ERM* žurnāli: tiešsaistes žurnālā analizē tendences, kas novērotas konkrētās nozarēs, un katrā izdevumā uzmanība tiek veltīta restrukturizācijas gadījumiem konkrētā valstī un divos uzņēmumos.

Ņemot vērā izmantoto metodoloģiju, *ERM* sniegtie rādītāji drīzāk atspoguļo vispārējās tendences, nekā sniedz pilnīgu un precīzu pārskatu par restrukturizāciju Eiropas uzņēmumos. Tā kā nav ietverta informācija par mazo un mikrouzņēmumu aktivitātēm, pastāv zināma neobjektivitāte attiecībā uz datiem, kas savākti par lieliem, starptautiskiem uzņēmumiem. Turklāt, tā kā tiek reģistrēti tikai uzņēmumu paziņojumi, nevis faktiskie darbavietu zaudējumi, neizbēgami pastāv informācijas trūkums, jo pēc sarunām ar darba ņēmējiem un arodbiedrībām uzņēmums var arī neīstenot paziņoto plānu. Eiropas Pārmaiņu uzraudzības centrs (*EMCC*) plāno izpētīt veidus, kā 2006. gadā novērst šo informācijas trūkumu, izmantojot statistikas un administratīvos datus, lai pārbaudītu *ERM* secinājumus.

Eiropas Darba apstākļu novērošanas centrs

Eiropas Darba apstākļu novērošanas centrs (*EWCO*) 2005. gadā uzsāka savu otro darba gadu. *EWCO* ir galvenokārt tīmekļa informācijas avots, kas izskata darba kvalitātes un nodarbinātības jautājumus Eiropā. Tā valsts korespondentu tīkls regulāri piegādā ziņas un ziņojumus par atsevišķu valstu darba apstākļu izpēti, kā arī veic izvēlēto tematu salīdzinošu analīzi. 2005. gadā tīklu paplašināja, tajā iekļaujot četrus jaunus korespondentus informācijas vākšanai par Bulgāriju, Ungāriju, Apvienoto Karalisti un Rumāniju, tādējādi radot tīklu, kurā ir sešpadsmit valstu korespondenti un viens ES līmeņa korespondents.

2005. gadā *EWCO* publicēja ziņojumus par atsevišķiem rakstiem, kurus korespondenti izstrādājuši kopīgi. Šie raksti ietvēra informāciju par darba stresu, par darba ģimenē un pilnas slodzes darba apvienošanu un par apmācības ietekmi uz nodarbinātības iespējām. *EWCO* publicēja arī divpadsmit jaunus valsts izpētes datu ziņojumus. Šie ziņojumi, kas balstīti uz valsts darba apstākļu izpētes avotiem, ietver informāciju, kas papildina Fonda ES līmeņa izpētes datus. Tajos atrodami arī noderīgi metodoloģiski dati turpmākām anketām saistībā ar Eiropas darba apstākļu izpēti. 2005. gadā *EWCO* publicēja arī savu "*Ikgadējo pārskatu par darba apstākļiem ES: 2004–2005*", kurā izklāstītas attiecīgās tendences likumdošanā un politikā un izvērtētas tendences darbavietā.

Apsekojumi

Trīs Fonda liela apjoma salīdzinošo apsekojumu – Eiropas darba apstākļu apsekojums, Eiropas dzīves kvalitātes apsekojums (*EQLS*) un uzņēmumu apsekojums par darba laika, darba un privātās dzīves līdzsvarošanu – mērķis bija atspoguļot galvenās problēmas un tendences, kas saistītas ar Eiropas pilsoņu dzīves un darba apstākļiem. Pēc paplašināšanās periodā apsekojumu diapazons tika paplašināts, lai tajos varētu iekļaut gan jaunās dalībvalstis, gan arī kandidātvalstis un pievienotās valstis. 2005. gadā sāka īstenot statistisko datu vākšanu Ceturtajam Eiropas darba apstākļu apsekojumam, tika turpināta Pirmā Eiropas dzīves kvalitātes apsekojuma rezultātu analīze un tika paplašināta statistikas datu vākšana pirmajam uzņēmuma apsekojumam, lai tajā ietvertu arī nākamās sešas jaunās dalībvalstis.

Eiropas darba apstākļu apsekojums

Statistikas datu vākšana Ceturtajam Eiropas darba apstākļu apsekojumam notika 2005. gada septembrī–novembrī; pirmie rezultāti ir gaidāmi 2006. gada otrajā ceturksnī. 31 Eiropas valstī, ieskaitot visas 25 ES dalībvalstis, tika intervēti 29 648 individuāli Eiropas darba ņēmēji.

Iepriekšējie apsekojumi tika veikti 1990., 1995. un 2000. gadā, un šis ceturtais apsekojums ir vērtīgs 2005. gada Eiropas darba atspoguļojums un liecina par to pārmaiņu būtību, kuras pēdējos 15 gadus ir ietekmējušas darbaspēku un tā darba apstākļus. Apsekojums Eiropas politikas veidotājiem ir vienīgais saskaņotu datu avots attiecībā uz būtiskiem darba dzīves rādītājiem. Daudzās valstīs tas kompensē valsts līmeņa datu trūkumu un ir starptautiska salīdzinājuma pamatā.

Pamatnozares, kas norādītas četru apsekojumu anketās, visumā ir tādas pašas kā iepriekšējos apsekojumos – tās ietver tādas tēmas kā darba laiks, psiholoģiskais risks, kādu rada darbs, un darba organizācija. Šobrīd Fonds ir sagatavojis unikālus datu apkopojumus par šiem jautājumiem Eiropas, valstu un nozaru līmenī. Dažās nozarēs apsekojumu diapazons 2005. gadam tika paplašināts, lai ietvertu jautājumus arī par darbavietu, apmēru, kādā darbs tiek veikts ārpus darbam noteiktajām stundām, un jēgu un gandarījumu, ko sniedz darbs. Tāpat tika mainīti vai paplašināti jautājumi arī par tehnoloģiju izmantošanu darbā un ar darbu saistītām apmācībām, lai tādējādi varētu atspoguļot šo jautājumu pieaugošo nozīmi daudzu strādājošo dzīvē. Šīm izmaiņām anketās, kā arī kvalitātes kontroles procedūrām, kas ieviestas apsekojumu izstrādes, īstenošanas un datu apstrādes posmos, vajadzētu nodrošināt bagātīgāku datu kopumu un pamatīgāku bāzi turpmākai Eiropas darba apstākļu analīzei.

Savas darbības 15 gados apsekojumam ir bijusi ievērojama ietekme. Viens no tā augstā līmeņa rādītājiem ir divu valstu, kas nav ES valstis, proti, Norvēģijas un Šveices, līdzdalība uz pašfinansēšanās pamata. Otrs rādītājs ir tas, cik bieži uz apsekojuma datiem ir ietvertas atsauces pētnieciskās un politiskās publikācijās; vēl viens rādītājs ir to datu kopu pieprasījumu skaits (vairāk kā 300 pieprasījumi kopš 2002. gada), ko izteikušas valstu un starptautiskās organizācijas, tostarp arī Eiropas iestādes, dalībvalstu valdības, sociālo partneru organizācijas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) un Starptautiskā darba organizācija (ILO) [*International Labour Organisation*].

Apsekojuma galīgais mērķis ir precīzi atspoguļot darbu Eiropā 2005. gadā, sniegt uzticamus datus, lai informētu Eiropas politikas veidotājus, un palīdzēt Eiropas Savienībai pildīt savu apņemšanos nodrošināt “vairāk darba un labāku darbu”. Ziņošana par ceturta apsekojuma rezultātiem sāksies 2006. gadā. Secinājumi, iespējams, būs būtisks ieguldījums, lai ietekmētu diskusijas par to, kā uzlabot Eiropas darba apstākļu kvalitāti.

Eiropas dzīves kvalitātes apsekojums

Eiropas dzīves kvalitātes apsekojums (EQLS) pirmoreiz tika veikts 2003. gadā, aptverot 28 valstis (25 dalībvalstis un trīs kandidātvalstis). Tajā izvērtēti šādi jautājumi: nodarbinātība, ienākumi, izglītība, mājoklis, ģimene, veselība, darba un privātās dzīves līdzsvarošana, apmierinājums ar dzīvi un sabiedrības redzamā kvalitāte. Eiropas dzīves kvalitātes apsekojuma datu izsmelšana analīze 2005. gadā tika publicēta vairāku ziņojumu sērijā, aplūkojot šādas tēmas: ienākumu nevienlīdzība un zaudēšana; ģimenes, darbs un sociālās sistēmas; apmierinātība ar dzīvi, laimes sajūta un piederības sajūta. Ceturtais ziņojums, kurā aplūkots mājoklis un vietējā vide, tiks publicēts 2006. gadā.

Apsekojuma rezultāti tika darīti zināmi ar prezentāciju palīdzību valsts un starptautiskos pasākumos, piemēram, nolasot ziņojumu ar nosaukumu “Demogrāfiskās pārmaiņas Eiropā: ietekme uz ģimenes politiku” Eiropas Padomes ekspertu komitejas bērnu un ģimenes lietu jautājumos sanāsmē maijā. Martā apsekojuma rezultāti par darba un privātās dzīves līdzsvarošanu tika prezentēti starptautiskā, CBAF (Darba un privātās dzīves līdzsvarošanas centra) rīkotā konferencē Dānijā. Novembrī apsekojuma rezultāti par ienākumu nevienlīdzību un zaudēšanu tika prezentēti konferencē “Eiropas sociālā modeļa nākotne: Vācijas perspektīva”, ko rīkoja Vācijas Ģimeņu, veco ļaužu, sieviešu un jauniešu lietu ministrija.

Decembrī WZB (Berlīnes Sociālo zinātņu izpētes centrs) sadarbībā ar Fondu organizēja zinātnisku konferenci, kurā pārskatīja rakstus, kas balstīti uz EQLS datiem. Pēc šīs konferences tiks publicēti zinātniski raksti par dzīves kvalitātes jautājumiem.

Gada laikā Fonds dzīves kvalitātes apsekojuma ietvaros veica izbraukuma pasākumus uz sešām galvaspilsētām: Vīni, Budapeštu, Madridi, Ļubļanu, Dublinu un Stokholmu. Ar nākamo četru, 2006. gadā publicējamo izsmeļošo apsekojumu datu analīzi tiks pabeigta Pirmā dzīves kvalitātes apsekojuma analīze.

Šobrīd apsekojuma dati tiek izmantoti ziņojumam par dzīves kvalitāti Bulgārijā un Rumānijā, savukārt pirmais ziņojums par Norvēģijas apsekojumu (veikts Norvēģijā 2004. gadā, izmantojot Fonda anketas), būs īpaši vērsts uz invalīdu dzīves kvalitāti Eiropā.

Uzņēmumu apsekojums par darba laiku un darba un privātās dzīves līdzsvarošanu

Statistikas datu apkopošana Fonda pirmajam apsekojumam par darba laiku un darba un privātās dzīves līdzsvarošanas politiku 2004. gadā tika veikta iepriekšējā ES15. 2005. gadā, kad kļuva pieejami līdzekļi, Fonds paplašināja statistikas datu vākšanu vēl par sešām dalībvalstīm, kuras pievienojās 2004. gadā, proti, Kipra, Čehija, Ungārija, Latvija, Polija un Slovēnija. Apsekojums papildina esošos Fonda datus un pētījumus par darba laiku, saistībā ar kuru uzmanība pievērsta galvenokārt individuāliem strādājošajiem. Projekta ziņojuma un analīzes posms tika veikts 2005. gadā, un daži pirmie “jaunākie” rezultāti tika publicēti tīmeklī gada beigās.

Otrā posma metodoloģija – sešas jaunās dalībvalstis – bija tāda pati, kāda izmantota pirmajā posmā. Izvēlētā pētījuma vienība bija uzņēmums (vietējais); apsekojums ietvēra visu ekonomiku, izņemot lauksaimniecības nozari, un tajā tika pārstāvēti visi uzņēmumi, kuros ir 10 vai vairāk nodarbinātu personu; papildus – modeli noteica uzņēmuma lielums un plaša tautsaimniecības nozare.

Apsekojumā galvenā uzmanība tika pievērsta darba laika režīmam, kas varētu strādājošiem būtiski palīdzēt panākt apmierinošu līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi. Šādi režīmi ietver nepilna laika darbu, ilgstošas darba stundas, elastīgu darba laika režīmu, ieskaitot darba laika atskaites, virsstundas, bērna kopšanas atvaļinājumu, vēlāku vai priekšlaicīgu pensionēšanos, kā arī pasākumus, kas paredzēti, lai atvieglotu darba un privātās dzīves līdzsvarošanu.

Respondenti bija vecākie vadītāji, kuri atbildīgi par personālu un neatkarīgiem darbinieku pārstāvjiem. Kopumā vairāk nekā 21 000 uzņēmumu vadītāji tika intervēti pa tālruni; 25% šo uzņēmumu tika intervēti arī darbinieku pārstāvji. Sešām valstīm, kuras apsekotas 2005. gadā, tika uzdoti divi papildu pamatjautājumi – vai attiecīgais uzņēmums ir vietējais vai ārvalstu un vai uzņēmums ticis dibināts laikā, kad notika pāreja uz tirgus ekonomiku.

Pamatojoties uz integrēto datu kopumu (par 21 valsti), ziņojums un analīze tika veikta 2005. gadā saistībā ar pirmā aprakstošā ziņojuma publicēšanu 2006. gadā. Tam sekos daudzi detalizētāki ziņojumi par īpašu klasifikāciju (nepilna laika darbs, ilgstošas darba stundas, bērna kopšanas atvaļinājums un vēlāka vai priekšlaicīga pensionēšanās), kuros tiks analizēti apsekojumā iegūtie dati un pētīti kontekstā ar citiem būtiskiem pētījumiem. Paredzams, ka šie ziņojumi būs pieejami 2006. gada otrajā pusē.

Eiropas barometra apsekojums par darbu un mobilitāti

2005. gadā turpinājās sadarbība ar Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un vienlīdzīgu iespēju ģenerāldirektorātu, lai analizētu un publicētu Eiropas barometra apsekojuma rezultātus attiecībā uz Fondu interesējošām tēmām, piemēram, IKT darbavietā, sociālo kapitālu un laika izmantošanu ārpus darba dzīves. Fonds analizē datus no Eiropas barometra apsekojuma par darba un reģionālo mobilitāti, kas ietverta arī anketas jautājumus. Anketā ir aptuveni 50 jautājumi, un tā ir balstīta uz tiešām intervijām, kas veiktas visās 25 dalībvalstīs. Datu kopums ietver aptuveni 23 000 interviju. Ziņojumi, kuri izriet no šī projekta, nodrošina gan projektu “Eiropas darba ņēmēju mobilitātes gads 2006”, gan Komisijas “*Sociālās situācijas ziņojuma 2007*” nodaļas sagatavošanu par visu pilsoņu mobilitātes sociālo

dimensiju. Turklāt ziņojumi būs Fondam noderīgi, veicot plašāku pētījumu par aroda un profesionālo mobilitāti, kā arī par darba ņēmēju kustību reģionos un valstīs. To mērķis ir:

- nodrošināt izsmeļošu aprakstu par ģeogrāfisko un darba tirgus mobilitāti Eiropā;
- analizēt mobilitātes veicinātājus un šķēršļus Eiropā;
- noteikt Eiropas mobilitātes sistēmas ekonomisko un sociālo ietekmi.

EurLIFE

EurLIFE, t. i., Fonda statistisko dzīves kvalitātes rādītāju datubāze, uzsāka darbību 2005. gada jūnijā, iekļaujot 25 ES dalībvalstis, kā arī Bulgāriju, Rumāniju un Turciju. Tā piedāvā labākos pieejamos datus no publicētiem ES informācijas avotiem un Fonda apsekojumiem par vairāk nekā 120 sociāliem rādītājiem no divpadsmit dzīves kvalitātes sfērām: izglītības, nodarbinātības, vides, ģimenes, veselības, mājokļa, apmierinātības ar dzīvi, brīvā laika, ienākumu zaudēšanas, drošības, sociālās līdzdalības un transporta. Šis jaunais instruments ļauj lietotājiem veidot grafikus un tabulas atbilstoši savām prasībām un tādējādi palīdz shematiski attēlot dzīves kvalitātes tendences un attīstību Eiropā.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/qualityoflife/eurlife/index.php>

Eiropas darba attiecību vārdnīca

Eiropas darba attiecību vārdnīca, kas veidota kā viegli lietojams tiešsaistes uzziņu līdzeklis, ir plašs Eiropas līmenī biežāk lietoto nodarbinātības un darba attiecību terminu apkopojums. Tā ietver gandrīz 300 šķirkļus alfabētiskā kārtībā; raksturīgākās definīcijas un kontekstuālo informāciju, kā arī saites uz ES juridiskajiem dokumentiem un lietām. Šīs definīcijas ir pielāgotas tā, lai tajās ietvertu arī jaunākās politikas un institucionālās tendences Eiropas Savienībā, piemēram, Līgumu par Konstitūciju Eiropai.

Vārdnīca sniedz vērtīgu ieskatu Eiropas darba attiecību teorijā un praksē; šāds ieskats ir noderīgs arodbiedrību locekļiem un darba devēju organizācijām, valsts pārvaldes iestāžu civildienesta ierēdņiem un starptautiskām organizācijām, un pētniekiem.

Sociālie partneri jau ir uztvēruši *Eiropas darba attiecību vārdnīcu* kā vērtīgu līdzekli, ar kura palīdzību izprast darba attiecības specifiskajā Eiropas kontekstā. Lietotāja sākotnējā reakcija uz informācijas apjomu, kvalitāti un pieejamību bija pozitīva.

Fonda direktora vietas izpildītājs *Willy Buschak* 2005. gada 30. novembrī ievietoja *Eiropas darba attiecību vārdnīcu* tīmeklī, klātesot komisāram *Špidla* un Fonda topošajam direktoram *Jorma Karppinen*. Vārdnīca ir angļu valodā, tā ir pieejama tiešsaistē bez maksas, un tiks regulāri atjaunināta.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/industrialrelations/dictionary/index.htm>

Uzmanības centrā

Apsekojumu kvalitātes kontrole

Starptautisku apsekojumu veikšana par lielu skaitu valstu un vairāk nekā trīsdesmit dažādās valodās vai dialektos atspoguļo konkrētas materiāli tehniskās un organizatoriskās problēmas. Lai uzsāktu šo projektu, Fonda mērķis bija veikt 2005. gada Eiropas darba apstākļu apsekojumu saskaņā ar labāko praksi starptautiskos sociālos pētījumos.

Šim nolūkam Fonds nolīga neatkarīgu kvalitātes ekspertu, lai tas izstrādātu detalizētu kvalitātes drošības pārskatu. Eksperta atzinumā bija ietverta arī esošās vadības nodrošināšana katrā projekta posmā, sākot no sīku instrukciju un datu vākšanas izstrādes līdz pēdējo datu koriģēšanai un pārskatīšanai. Tālāk norādīti konkrēti faktori, kas paredzēti, lai veiktu kvalitātes kontroli apsekojuma 2005. gada izdevumam.

Anketas izstrāde

Valsts darba apstākļu ekspertu grupa no vairuma ES dalībvalstu un no ES un starptautiskām organizācijām (*Eurostat*, Eiropas Komisija, ESAO, *ILO*) veicināja apsekojuma anketas izstrādi. 2004.–2005. gadā notika četras ekspertu sanāksmes, kurās tika lemts par anketā iekļaujamo jautājumu loka paplašināšanu, ietverot arī tādas jautājumus kā darbavieta, apmērs, kādā darba ņēmēji tiek iesaistīti darbā, un e-pasta un tīmekļa izmantošana saistībā ar darbu. Sanāksmēs tika izskatīti arī aptauju dzimumu līdzsvara aspekti.

Anketu tulkošana

Lai noteiktu un atrisinātu iespējamās valodas problēmas, anketa tika pakļauta diviem atsevišķiem tulkošanas procesiem: sākotnējai tulkošanai no angļu valodas oriģinālās versijas attiecīgajās valodās un tad neatkarīgai tulkošanai atpakaļ angļu valodā. Pēc tam tie valstu eksperti, kas bija iesaistīti anketas izveidē, pārskatīja galīgos tulkojumus. Lai atvieglotu tulkošanas procesu Fonda darbinieki izstrādāja detalizētu glosāriju par anketā lietoto terminoloģiju, kas attiecas uz darba apstākļiem.

Projektu vadības sistēma

Lai nodrošinātu procesu pārskatāmību visos tā posmos, pamatdatu izstrādātājs vadīja tiešu, tīmeklī bāzētu apsekojuma projekta vadības sistēmu, kas ietvēra arī anketas tulkošanas sistēmu. Tas nozīmēja, ka Fonda darbiniekiem bija iespēja tiešsaistē piekļūt ar projektu saistītajai informācijai visos tā izstrādes un ieviešanas posmos.

Apsekojuma datu vākšanas dokumentēšana un pārraudzība

Pirms datu vākšanas uzsākšanas Fonds apstiprināja visus dokumentus, kas nepieciešami, lai sagatavotos datu vākšanai uz vietas (izlases plāni, instrukcijas intervētājiem, intervētāju rokasgrāmatas un anketas). Datu vākšanas posmā darba vadītājs katru nedēļu sagatavoja datu vākšanas ziņojumus. Turklāt šā posma sākumā Fonda darbinieki pavadīja apsekojumā iesaistītos intervētājus to vizītēs uz astoņām valstīm, tādējādi nodrošinot tiem iespējas konstatēt un atrisināt konkrētas problēmas.

Datu apstrāde un izvērtēšana

Lai nodrošinātu, ka oriģinālā intervijās iegūtā informācija tiek precīzi ievadīta, 10% anketu tika atkārtoti pārskatītas. Turklāt katrā valstī tika pārbaudīti arī 10% intervētāju un intervējamo. Savukārt neatkarīgs kvalitātes kontroles eksperts nodrošināja to, lai datu apstrādes tehniskie aspekti būtu saskaņā ar labāko praksi.

Apsekojuma galīgā dokumentācija

Apsekojuma galīgās dokumentācijas kopums projektam tika apkopots, ietverot atsevišķus kodēšanas un izlases ziņojumus, ziņojumus par datu koriģēšanu un pārskatīšanu, ziņojumu par datu vākšanu uz vietas un metodoloģiju, apsekojuma anketu variantus visās valodās un apsekojuma galīgo kvalitātes kontroles ziņojumu.

2006. gada sākumā tiks veikta pēcpārbaude, ietverot tajā noteiktu skaitu valstu. Papildus iepriekš minētajiem procesiem tas nodrošinās tādu apsekojuma datu kopumu, ko varēs izmantot kā uzticamu avotu, analizējot darba apstākļus Eiropā.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/surveys/index.htm>

Otrs no trim būtiskākajiem uzdevumiem, kas Fondam veicami no 2005. līdz 2008. gadam, ir efektīvo līdzekļu izpēte. Savas stratēģiskās četru gadu programmas “Pārmaiņas Eiropā – labāks darbs, labāki dzīves apstākļi” ietvaros, Fonds noteica četras pamattēmas, kuras vajadzētu dziļāk izpētīt, proti, nodarbinātība, darba un privātās dzīves līdzsvarošana, darba attiecības un partnerība, kā arī sociālā kohēzija. Darba programmā 2005. gadam tika pētītas jaunas problēmas šajās plašajās tēmās, un tā tika veidota, pamatojoties uz iepriekš savāktu informāciju.

Lūkojoties nākotnē, ir skaidrs, ka būs jādefinē attiecīgas koncepcijas un jākonstatē nepilnības zināšanās; šis uzdevums attiecas gan uz iekšējiem, gan ārējiem avotiem. Šāda pieeja nodrošina lietišķu pamatu atbilstošas metodoloģijas izvēlei. Ņemot vērā šādus secinājumus, Fonds varēs atspoguļot un analizēt efektīvos līdzekļus.

2006. gadā Fonds uzsāks projektu, lai attīstītu gadījumu izpētes metodoloģijas standartus. Fondam jau ir ilgas tradīcijas gadījumu izpētes veikšanā. Šā projekta mērķis ir izveidot saskaņotu kvalitātes standartu kopumu, lai varētu veikt starpvalstu gadījumu izpēti. Tas būs daļa no Fonda stratēģijas, lai visās tā pētnieciskajās darbībās panāktu augstu standartu kvalitāti.

Nodarbinātības nodrošināšana un uzlabošana

Novatoriskā restrukturizācijas vadīšana

Eiropas Pārmaiņu uzraudzības centrs (EMCC) galvenokārt pievēršas tam, kā uzņēmumi var labāk reaģēt uz pārmaiņām un veiksmīgāk tikt ar tām galā. 2005. gadā EMCC publicēja vairākus izsmelošus gadījumu pētījumus, kuros uzmanība vērsta uz tādu metožu noteikšanu, ar kuru palīdzību varētu palīdzēt mazināt uzņēmumu pārstrukturēšanas negatīvās sociālās sekas. Pētījumi norāda uz vairākām kopīgām tendencēm, kas raksturīgas novatoriskajai restrukturizācijas vadīšanai.

Atbalsta pasākumi aizvien vairāk tiek vērsti drīzāk uz darbinieku maiņu uzņēmumā, nekā uz dāsniem izstāšanās pabalstiem un priekšlaicīgas pensionēšanās shēmām. Vienā gadījumā labprātīgu štatu samazināšanu atbalstīja ne tikai viena pārstrukturējamā uzņēmuma nodaļa, bet gan viss personāls. Tādējādi tika pavērtas iespējas tiem, kuru darbavietas tika pārstrukturētas, lai varētu palikt uzņēmumā, taču citā statusā un vietā. Šāda pieeja pieprasa, lai uzņēmumi precīzi samērotu savu darbinieku prasmes ar korporatīvajām uzņēmuma vajadzībām.

Citos gadījumos saistībā ar katru darbinieku tika meklēti individuāli risinājumi. Tas ir daudz laukietilpīgāks risinājums salīdzinājumā ar vienkāršu diskusiju par atlaišanas izdevumiem, jo parasti tam nepieciešami vismaz 12 līdz 18 mēneši. Tas ietver arī apspriešanos, darba meklēšanu, pārkvalificēšanos un aizvien biežāk arī atbalsta sniegšanu darbiniekiem jauna darba nodrošināšanai. Tomēr uzņēmumi uzskatīja, ka tas bija gan lētāk izmaksu ziņā, gan mazāk kaitējoši uzņēmumiem, un tādējādi labāk to konkurētspējai un tēlam.

Uzticība un sadarbība starp visām pusēm tiek minēta kā būtisks veiksmes faktors gan saistībā ar iekšējām darba attiecībām, gan ārējām iestādēm. Vienā gadījumā tika vēlreiz izvērtēts tas, kā bankrotējušais uzņēmums darba tirgus iestādēm un arodbiedrībām sniedza informāciju, kas tām bija nepieciešama, lai nekavējoties noteiktu pabalstus un uzsāktu pēc pasūtījuma izstrādātu atbalsta programmu katram darbiniekam. Tādējādi bijušie darbinieki nezaudēja uzticību uzņēmumam; kad tika atrasts pircējs, tie varēja atgriezties darbavietā un lietderīgi izmantot savas prasmes un kompetenci, ko citādi būtu grūti aizvietot. Otrā gadījumā vietējās valdības un pārstrukturējamā uzņēmuma kopīgā vienošanās par pamestās vietas atjaunošanu palīdzēja radīt jaunas iespējas tiem, kuri bija zaudējuši darbu.

Visiem izvērtētajiem pārstrukturēšanas gadījumiem tomēr ir kopīgs kāds faktors, proti, elastīgums un radošums tiek prasīts no visām pusēm, meklējot pieņemamus risinājumus.

Jaunu uzņēmumu veidošana un uzņēmējdarbība pēc pārstrukturēšanas

Viens no veidiem, kādā var īstenot Lisabonas nodarbinātības mērķus, ir jaunu uzņēmumu veidošanas un izaugsmes atbalstīšana. Pētījums, ko 2005. gadā veica Eiropas Pārmaiņu uzraudzības centrs (*EMCC*), proti, “*Uzņēmumu veidošana kā pārstrukturēšanas procesa rezultāts*”, atspoguļoja jautājumu par uzņēmumu veidošanu, kas izpaužas kā pārstrukturēšanas sekas.

Darba ņēmēju, kuriem draud bezdarbs, uzsākot savu uzņēmumu veidošanu, iedrošināšana un atbalstīšana ir daļa no pieaugošā skaita sociāli atbildīgu pārstrukturēšanas plānu. Pētījumā tika ietverti seši veiksmīgi vadītu uzņēmumu pārstrukturēšanas gadījumi: pa vienam Francijā, Vācijā, Nīderlandē, Polijā, Spānijā un Apvienotajā Karalistē. Novembrī Fonds sava uzņēmuma tīkla biedriem organizētajā seminārā apsprieda šos gadījumus. Tika uzsvērtas vairākas stratēģijas, ar kuru palīdzību tika mazināta darbavietu zaudēšana, ieskaitot uzņēmumu vadītāju veiktu savu uzņēmumu izpirkšanu, starpnieku valsts aģentūru atbalsta nodrošināšanu un darbinieku pārņemšanu no mātes uzņēmuma darbā jaunizveidotajos meitas uzņēmumos.

Gan *EMCC* pētījumā, gan semināra debatēs tika konstatēts, ka šādam jaunam sākumam ir nepieciešama stabila atbalsta, padomu un apmācību struktūra, lai sākums būtu veiksmīgs. Tā kā uzņēmējdarbības ideja bieži vien ir vājākais posms šādu uzņēmēju stratēģijās, konsultējošām un apmācošajām organizācijām, kuras sniedz daudz padomu, būtu rūpīgi jāpārbauda visas idejas. Finansēšana arī ir viens no būtiskākajiem uzdevumiem, jo bankas parasti nelabprāt nodrošina ar riska kapitālu tādus uzņēmumus, kuru ilgtermiņa nākotne ir neskaidra.

Tā kā šie uzņēmumi darbojas noteiktu ilgu laika posmu, to darbības uzsākšanas stimuls ir viens no dārgākajiem darba tirgus pasākumiem. Tādējādi jo svarīgāk kļūst uzlabot to izdzīvotspēju un nodrošināt, ka tie sasniedz tādu līmeni, no kura tie var attīstīties un radīt vairāk darbavietu. Izņemot formālus atbalsta pasākumus, tādas uzņēmējdarbības kultūras veicināšana, kas nodrošina indivīdu radošumu un uzņēmējdarbības efektivitāti, šķiet, ir veids, kā sasniegt šo mērķi.

Pievilcīga darbavieta visiem

2005. gadā tika sākts jauns, transversāls projekts. Tā nosaukums bija “Pievilcīga darbavieta visiem: iesaistīšanās Lisabonas stratēģijā uzņēmuma līmenī”, un tā mērķis bija noskaidrot, kā uzņēmumi iesaistās dažu Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanā: veicinot nodarbinātību, palīdzot darba tirgū ienākt vairāk cilvēkiem, padarot elastīgāku darba laiku un attīstot lielākos uzņēmumos darbavietu izveides potenciālu.

Projekta pirmajā posmā tiks apkopoti un analizēti vairāk nekā 100 izpētes gadījumi septiņās dalībvalstīs – Austrijā, Francijā, Vācijā, Itālijā, Nīderlandē, Zviedrijā un Apvienotajā Karalistē. Pētījums tiek paplašināts, ietverot arī jaunās dalībvalstis. Projekta plānošana notika 2005. gadā, bet sadarbība ar lielākajiem projekta vadītājiem sākās decembrī.

Visi izpētē iegūtie dati tiks publicēti tiešsaistes datubāzē, un tie ir noderīgi kā izejmateriāls konsolidētajam ziņojumam, kurā uzņēmuma iniciatīvas tiks skatītas valsts kontekstā un tiks izstrādāts dažu valstu līmeņu salīdzinājums. Tiek plānots, ka projekta pirmie rezultāti tiks publicēti 2006. gada otrajā pusē.

Nodarbinātības iniciatīvas gados vecākam darbaspēkam

Iedzīvotāju novecošanās ietekmi uz nodarbinātību un darba tirgu, kā arī šajā saistībā īstenotās uzņēmumu iniciatīvas Fonds pirmoreiz pētīja 90. gadu vidū. Šajā laikā tika dokumentēti vairāk nekā 150 labas prakses izpētes gadījumi. Desmit gadus vēlāk, t. i., 2005. gadā, Fonds turpināja īstenot šīs iniciatīvas, analizējot to ietekmi uz nostāju, uz darbaspēku vispār un uz uzņēmuma politiku. Viens no analīzes mērķiem ir uzlabot gados vecāku darba ņēmēju darba iespējas un darba apstākļus. Gadījumu izpēte vienpadsmit dalībvalstīs atspoguļo vairākas tēmas, kas ietver dzimuma jautājumus, perspektīvu dzīves gaitā, sarunas par darba koplīguma slēgšanu un pārvedamību.

Oktobrī Fonda tīmekļa vietnē tika izveidota izpētes gadījumu datu bāze “Nodarbinātības iniciatīvas gados vecākam darbaspēkam”. Katra gadījuma izpēte atspoguļo to, kā organizācija ir problēmu atrisinājusi, un izklāsta vidēja termiņa vai ilgtermiņa rezultātus.

Nodrošināšana ar darbaspēku un darbavietu radīšana aprūpes pakalpojumu jomā

Izpēte par darbavietu radīšanu aprūpes pakalpojumu jomā 2005. gadā ietvēra arī izpēti saistībā ar atsevišķu aprūpes sektoru un pirms- un pēc- sadarbību ar skolu attiecībā uz 5 līdz 12 gadus veciem bērniem.

Ideja par atsevišķa aprūpes sektora izpēti radās debatēs par sabiedrības novecošanos un skar nodrošinājumu ar oficiāliem aprūpes darbiniekiem. 13 valstis, tostarp 5 jaunās dalībvalstis, Bulgārija un Rumānija, tika iesaistītas šajā pētījumā, kurā tika dokumentēta labākā prakse attiecībā uz mobilitāti, apmācību un aprūpes darbinieku oficiālu nodarbināšanu. Uz pētījuma balstītais ziņojums tiks publicēts 2006. gada pavasarī. Konference par šo tēmu notiks Somijā 2006. gada otrajā pusē – šīs valsts ES prezidentūras laikā.

Bērnu aprūpes projektā tika aplūkota oficiālas nodarbinātības attīstība saistībā ar reāliem, augstas kvalitātes pakalpojumiem mazāku bērnu ārpusskolas aprūpei. To jautājumu vidū, kas pētīti ES25, ietilpst prasmes, kvalifikācija un dzimums, kā arī tas, kā uzlabot darba statusu bērnu aprūpes sektorā. Labāko praksi piemēri sešās dalībvalstīs tika dokumentēti. Ziņojums tiks publicēts 2006. gadā.

Darba un privātās dzīves līdzsvarošana

Darba laika iespējas dzīves gaitā

“Dzīves gaitas” jēdziens un ar to saistītā politika iegūst nozīmību apspriedēs par ES politiku: piemērus var atrast Eiropas nodarbinātības stratēģijā, Komisijas paziņojumā par pieaugošo sabiedrības novecošanos un arī Komisijas Zaļajā grāmatā par demogrāfiskajām problēmām. Arī ESAO nesē ir uzsākusi pētījumu par dzīves gaitu.

2005. gadā tika publicēti divi ziņojumi saistībā ar Fonda pētījuma par dzīves gaitu otro posmu. Pirmajā ziņojumā „*Darba laika iespējas dzīves gaitā: izmaiņas sociālās nodrošināšanas struktūrā*” tika aplūkotas iespējamās laika izmaiņas, ienākumi un sociālās nodrošināšanas noteikumi personas dzīves laikā. Otrajā ziņojumā tika aplūkoti jauni darba organizācijas un uzņēmumu iniciatīvu modeļi jaunu darba režīmu izveides veicināšanai Eiropā. Diskusijās, kas saistītas ar Zaļo grāmatu par demogrāfiskajām izmaiņām Eiropas Parlamenta komiteja nodarbinātības un sociālo lietu jautājumos iepazīstināja ar ziņojumu „Demogrāfiskās izmaiņas dzīves gaitas perspektīvā”.

Jaunajā projektā par elastību un drošību dzīves gaitā ietvertas divas perspektīvas. Pirmā ir vērsta uz darba laika režīmiem un darba līgumu veidiem dzīves gaitas perspektīvā. Otrās attiecas uz jautājumu par elastību darbavietas perspektīvā, aplūkojot to uzņēmumu elastības stratēģijas, kuriem jācīnās ar būtiskām izmaiņām pieprasījumā. Īpašā uzmanības lokā būs elastīga darba laika režīmu ieviešana strādājošo darba un privātās dzīves līdzsvarošanai. Šis projekts papildina uzņēmumu apsekojumu.

Līdzdalības un partnerības atbalstīšana

Jauni darba attiecību vadības veidi

Ir plaši atzīts, ka Eiropas sociālajam dialogam ir personiska nozīme sabiedrībā un ka tas ir būtisks faktors Eiropas vadības uzlabošanā. 2005. gadā Fonds uzsāka jaunu projektu „Jaunu vadības veidu ietekme uz darba attiecībām”, lai analizētu jaunākās tendences Eiropas sociālajā dialogā, ko ietekmējusi jaunu vadības veidu izstrāde. Pētījumā tiks izvērtēti jauni vadības veidi dažādos darba attiecību līmeņos: starpnozaru, nozaru un uzņēmumu līmenī.

Projekta mērķis ir sniegt informāciju par šo jauno veidu ietekmi uz dažādiem Eiropas darba attiecību sistēmas dalībniekiem, proti, Eiropas iestādēm, valdībām un sociālajiem partneriem. Pēdējais ziņojums tiks sniegts pēc otrā ekspertu semināra, kas notiks 2006. gada martā.

Eiropas uzņēmumu padomes

Gatavojot slēdzienu par diviem pētījumiem – ziņojumu „*Eiropas uzņēmumu padomes prakse*” un *EIRO* izstrādāto salīdzinošo pētījumu „*Tendences Eiropas uzņēmumu padomēs*” –, 2005. gadā tika sākts jauns Eiropas uzņēmumu padomes projekta posms. Tā mērķis bija turpināt paplašināt Fonda pētījumu par Eiropas uzņēmumu padomēm, veicot gadījumu izpēti saistībā ar pieredzi jaunajās dalībvalstīs un dziļāk izpētīt *EWC* lomu uzņēmumu pārstrukturēšanā. Pirmie datu apkopošanas rezultāti ir gaidāmi 2006. gada vasarā. 2006. gadā tiks publicēts īss pārskats par Fonda pētījumiem saistībā ar Eiropas uzņēmumu padomēm, kas veikti 11 gadu laikā, un to pasākumu pārraudzību.

Resursu palielināšana sociālajam dialogam ES10

2005. gadā Fonds uzsāka projektu par sociālā dialoga resursu palielināšanu, kas aptver visas desmit jaunās ES dalībvalstis (Kipru, Čehiju, Igauniju, Ungāriju, Latviju, Lietuvu, Maltu, Poliju, Slovākiju un Slovēniju), kā arī Bulgāriju, Rumāniju un Turciju. Šā projekta mērķis ir izvērtēt veidus, kā uzsākt sociālā dialoga procesu šajās valstīs, lai izmantotu to kā instrumentu nodarbinātības, darba apstākļu un darba attiecību uzlabošanai. Projekts tiek veikts kopīgi ar Zviedrijas Darba-dzīves attīstības projektu. Trīspusējās valstu grupas, kuras sastāv no valdību pārstāvjiem, arodbiedrībām un darba devēju organizācijām, apmeklēja Fonda rīkotos seminārus un apsprieda valstu ziņojumus, ko sagatavojuši attiecīgo valstu pētnieki. Dalībnieki bija vienisprātis, ka iespēja apmainīties ar pieredzi ar citām valstīm, bija ievērojams stimuls valstu attīstībai. 2006. gadā tiešsaistē tiks publicēts salīdzinošais sintēzes ziņojums un desmit valstu ziņojumi.

Sociālās kohēzijas veicināšana

Nodarbinātības pakalpojumu tendences cilvēkiem ar spēju traucējumiem un sliktu veselību

Kamēr nodarbinātības līmenis Eiropā pamazām pieaug, cilvēkiem ar invaliditāti vai sliktu veselību tas palika nemainīgi zems. Iepriekšējā Fonda pētījumā tika analizēti pasākumi, kuri bija vērsti uz darbinieku paturēšanu darbā pēc tam, kad tiem tika konstatēta hroniska slimība vai darba nespēja. Jauns projekts, kas tika sākts 2005. gadā, turpināja jau iesāktu darbu. Šis projekts bija vērsts uz tiem, kuri atstājuši darbu veselības vai darba nespējas dēļ, un izvērtēja jaunus veidus šo cilvēku reintegrācijai darbā, galvenokārt vadības un nodarbinātības padomdevēju pakalpojumu jomā. 2006. gadā tiks publicēts projekta pārskata ziņojums un darbību sāks datu bāze, kurā dokumentētas šīs jaunās iniciatīvas.

Darba tirgus mobilitāte un migrantu sociālās tiesības

Apmaiņa ar veiksmīgas integrācija politikas pieredzi ir būtiski svarīga vietējām un reģionālajām iestādēm. Šīs tēmas izpēte notika saskaņā ar konceptuālu pamatnoteikumu izveidi, lai analizētu integrācijas politiku pašvaldību līmenī. Projekts piedāvā strādāt ar esošajiem vietējo iestāžu tīkliem, lai radītu piemērus labai praksei ilgspējīgā integrācijas politikā dažādos jautājumos. Tas paredz arī iniciatīvu rādītājus dažādām integrācijas politikas aktivitātēm un Eiropas vietējā līmeņa integrācijas politikas datu bāzi.

Par šo pašu tēmu Fonds 2005. gada jūlijā uzstājās kā ziņotājs seminārā par migrantu integrāciju, kas tika rīkots Eiropas Komisijas konferencē par Zaļo grāmatu „Saskaroties ar demogrāfiskajām izmaiņām: jauna solidaritāte starp paaudzēm”.

Dzīves kvalitātes veicināšana Eiropas lauku rajonos

Pirmais kopsavilkums par 2004. gadā veikto dzīves kvalitātes apsekojumu Eiropā atspoguļoja nepieciešamību pēc detalizētāka pētījuma attiecībā uz lauku–pilsētas atšķirībām Eiropā. Tāpat kā atšķirības ienākumos, nodarbinātībā, zināšanās un izglītībā, kā arī mājokļa jautājumā, pastāv būtiskas atšķirības arī iedzīvotāju raksturojumā pilsētu un lauku

rajonos, skatoties no izglītības līmeņa, vecuma un dzimuma viedokļa. 2005. gadā tika sākts pētījums "Dzīves kvalitātes veicināšana Eiropas lauku rajonos", kura mērķis bija izvērtēt jaunus veidus, kā veicināt dzīves kvalitāti Eiropas lauku rajonos ar sociālā kapitāla iniciatīvām. Septembrī tika rīkots ekspertu seminārs, lai iesaistītos 2006. gada projekta priekšlikumu izskaidrošanā.

Uzmanības centrā

Nodarbinātības iniciatīvas novecojošam darbaspēkam

Pēdējo četru desmitgažu laikā paredzamais dzīves ilgums Eiropas Savienībā ir pieaudzis no astoņiem līdz desmit gadiem. Šajā pašā laikposmā gados vecāku strādājošo skaits, īpaši vīriešu skaits, ir stabili mazinājies. Šobrīd tikai viens no trim 55–64 gadus veciem cilvēkiem strādā algotu darbu. Katra strādājošā pilna potenciāla izmantošana, tostarp gados vecāku strādājošo, ir prioritāte, kas noteikta Eiropas Savienības Lisabonas stratēģijā attīstībai, nodarbinātībai un stiprākai sociālai kohēzijai.

Iedzīvotāju novecošanās ietekmi uz nodarbinātību un darba tirgu Fonds pirmoreiz izvērtēja 90. gadu vidū. Ziņojumā „*Cīņa ar vecuma šķērslī nodarbinātībā: Eiropas portfelis labai praksei*” tika atspoguļotas iniciatīvas, kas veicamas, lai mainītu tendenci priekšlaicīgi pensionēties un atstāt darba tirgu, kā arī, lai veicinātu gados vecāku strādājošo paturēšanu darbā, reintegrāciju un pārkvalifikāciju. 10 gadus vēlāk Fonds no jauna pārskatīja dažas no šīm iniciatīvām, lai izvērtētu, kā tās ir mainījušās gadu laikā, un izanalizētu, kas ir veicinājis to izdošanos vai neizdošanos. Kopumā ir dokumentēti 130 pētījumi no vienpadsmit dalībvalstīm (Austrijas, Beļģijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Grieķijas, Itālijas, Nīderlandes, Spānijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes). Šie pētījumi atspoguļo tādus jautājumus kā dzimums, dzīves gaitas perspektīva, sarunas par darba koplīguma slēgšanu un pārvedamība.

Projekta otrajā posmā tas tika paplašināts, iesaistot piecas jaunās dalībvalstis – Igauniju, Latviju, Poliju, Slovākiju un Rumāniju. Aktīvas novecošanās veicināšana (darba dzīves paildzināšana un nodarbinātības līmeņa paaugstināšanās attiecībā uz gados vecākiem strādājošiem, īpaši sievietēm un zemi kvalificētiem darbiniekiem) norāda uz konkrētām problēmām daudzās no šīm valstīm.

Oktobrī darbu sāka izpētes gadījumu datu bāze „Nodarbinātības iniciatīvas gados vecākam darbaspēkam”. Katrs izpētes gadījums, kas pieejams Fonda tīmekļa vietnē, raksturo to, kā organizācija ir panākusi problēmas risinājumu, un atspoguļo vidēja termiņa un ilgtermiņa rezultātus. Izpētes gadījumi ietver dažādus uzņēmuma lielumus, nozares un struktūras veidu, un dokumentē labu praksi saistībā ar tādām problēmām kā darbinieku pieņemšana darbā, apmācība un pilnveidošana, elastīgs darbs, veselība un ergonomika.

Decembrī tika rīkots seminārs, sapulcējot pētniekus un ekspertus no abiem projekta posmiem. Tajā tika pārskatīti pētījumu secinājumi, tostarp vadlīniju kopums labai praksei un analītisks ziņojums par tendencēm paaudžu pārvaldībā darbavietās iepriekšējā desmitgadē.

Darbaspēka novecošanās problēmu risināšanai ir nepieciešama visu ieinteresēto pušu iesaistīšanās un cieša sadarbība. Tāpēc Fonds ir aktīvi iepazīstinājis ar pētījuma rezultātiem valstu valdības, ES iestādes (tostarp Parlamenta darba grupu sabiedrības novecošanās jautājumos, NVO sektoru (*AGE Platform*) un darījumu aprindas. Pētījums tiks turpināts 2006. gadā, publicējot būtiskākos ziņojumus.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/populationandsociety/index.htm>

3

Pieredzes un ideju apmaiņa un informēšana par tām

Apmaiņa ar idejām un pieredzi ir trešais no Fonda pamatuzdevumiem tā jaunajā darba programmā. Tas prasa, lai Fonds būtu proaktīvs, pārsūtot un paziņojot sava darba rezultātus ieinteresētajām pusēm, mērķa grupām un dažādiem informācijas starpniekiem. Šādi paziņojumi nodrošina iespējas visiem dalībniekiem, kas iesaistīti ES sociālajā politikā, apspriest jautājumus un apmainīties ar idejām un pieredzi saistībā ar izvēlētajām tēmām.

Būtiskākie fakti, kas ietverti paziņojumos

Būtiskākie fakti, kas iekļauti paziņojumos 2005. gadā, ietvēra šādus pasākumus:

- uz jaunām tēmām vērsta tīmekļa vietnes izveide, kas ietvēra vairāk nekā 4,5 lietošanas reizes visās vietnēs – tas ir pieaugums par 25% salīdzinājumā ar 2004. gadu;
- „Dzīves kvalitātes” kampaņa, kas sasniedza sešus miljonus laikrakstu lasītāju sešās valstīs;
- *EurLIFE* – dzīves kvalitātes rādītāju datu bāzes – ievietošana Fonda tīmekļa vietnē;
- aktīva saziņa ar Parlamentu, Komisiju un Eiropas sociālajiem partneriem Eiropas Parlamenta locekļu sanāksmēs, kā arī līdzdalība Komisijas, *ETUC* un *UNICE* semināros;
- Fonda rīkoti semināri – viens par darbaspēka novecošanos un otrs par darba elastīgumu;
- trīs uzņēmuma rīkoti pieredzes apmaiņas semināri par pārstrukturēšanu un pārmaiņām;
- iepazīstināšana ar pirmajiem rezultātiem saistībā ar uzņēmumu apsekojumu par darba laiku un darba un privātās dzīves līdzsvarošanu;
- *Eiropas darba attiecību vārdnīcas* izveide, kas ir tiešsaistē pieejams ar nodarbinātību un darba attiecībām Eiropas līmenī saistītu 300 terminu apkopojums;
- tiešsaistes datu bāze par darbaspēka novecošanos, kas ir darba gājuma pārvaldības labākās prakses izpētes gadījumu apkopojums;
- jauna, divreiz gadā iznākoša žurnāla *Foudation Focus* izveide;
- publikāciju programma ar 10% pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu;
- mērķa iniciatīvas, kas paredzētas, lai sasniegtu pamatauditoriju ar valstu koordinācijas centru palīdzību un izmantojot preses kampaņu, kas vērsta uz valsts ziņu ieguvu;
- sagatavošanās darbs jaunam sadarbības tīklam, kas uzsāks darbību 2006. gadā un kas paredzēts, lai vienkāršotu procesu un saturu attiecībā uz informācijas iegūšanu tiešsaistē no *ERM*, *EIRO* un *EWCO*.

Kontakts ar sabiedrību un ieinteresētajām personām

Kontaktu stiprināšana ES līmenī

Sadarbība ar Eiropas Parlamentu tiek stiprināta ar dažādu tādu pasākumu un prezentāciju palīdzību kā darba tikšanās ar Eiropas Parlamenta locekļiem, lai apspriestu pārstrukturēšanu un pārmaiņu vadību. Dalībnieki – nodarbinātības un sociālo lietu, industriālo, pētniecības un enerģētikas, reģionālās attīstības, kā arī ekonomikas un monetāro lietu jautājumu komiteju locekļi – pauda lielu interesi par *EMCC* darbu. Eiropas Parlamenta locekļu atbilde bija Fondam

vērtīga, palīdzot tam izziņāt jaunus izpētes sektorus un labas prakses piemērus. Fonds piedalījās Eiropas Parlamenta sēdē, kurā tika apspriesta sieviešu loma Turcijas sociālajā, ekonomiskajā un politiskajā dzīvē un kurā Fonds iepazīstināja ar Eiropas darba apstākļu apsekojuma rezultātiem attiecībā uz sieviešu nodarbinātību un darba apstākļiem Turcijā. Fonds iepazīstināja ar sava pētījuma rezultātiem Eiropas Sociālistu partijas rīkotajā konferencē par tēmu „Vairāk darbavietu un labāks darbs sievietēm: vai tā ir ES stratēģija?”, un to vadīja komisārs Špidla.

Fonds sagatavoja materiālu Komisijas Zaļajai grāmatai par demogrāfiskajām izmaiņām „Saskaroties ar demogrāfiskajām pārmaiņām: jauna solidaritāte starp paaudzēm”, kurā visām attiecīgajām iestādēm tika atļauta koordinēta datu vākšana par šīm problēmām.

Kopā ar Eiropas Reģionu komiteju (*CoR*) tika izveidota rezultatīvas sadarbības stratēģija; tādējādi Fonda pētījums par pārstrukturēšanu un demogrāfiskajām pārmaiņām atspoguļoja *CoR* viedokli. Direktora vietas izpildītājs *Willy Buschak* tika aicināts vadīt sanāksmi par pārstrukturēšanu Skotijā tās prezidentūras laikā Apvienotajā Karalistē.

Nozaru sociālie partneri ES ir izrādījuši pieaugošu interesi par Fonda pētījumu, jo īpaši par informāciju par pārstrukturēšanu. Sakaru foruma sanāksmēs, kurās piedalās nozaru sociālo dialogu komitejas un dažas citas nozaru komitejas, regulāri tiek ietverti arī Fonda ziņojumi.

Otrs ikgadējais pieredzes apmaiņas seminārs, kurā piedalījās ES sociālie atašeji, pievienošanās valstis un kandidātvalstis, ieinteresēja dalībvalstu pastāvīgās pārstāvniecības. Fonda ziņojumā galvenā uzmanība tika pievērsta *ERM* tendencēm, *Eiropas darba attiecību vārdnīcai* un nodarbinātības iniciatīvām gados vecākiem darba ņēmējiem.

Fonds turpināja dialogu ar Sociālo platformu, un tā tiek konsultēta, sagatavojot Fonda ikgadējās darba programmas.

Publiskā tēla veidošana

Saskaņā ar Komisijas darbības plānu par komunikāciju Fonds ir sasniedzis Eiropas pilsoņus, „kļūstot vietējs”. Kā uzsvērts plānā, lai panāktu labu komunikāciju, ir jāpanāk, ka ziņojumi tiek pielāgoti to mērķauditorijai. Fonds to ir paveicis ar saviem izbraukuma pasākumiem pa Eiropu – katra apmeklējuma laikā ziņojumos preseī un preses konferencēs tika atspoguļoti dati par dzīves kvalitātes pētījuma rezultātiem attiecīgajā valstī, un tie tika salīdzināti ar ES vidējiem rādītājiem vai ar citām dalībvalstīm, kurām ir līdzīgi rādītāji.

Valstu sakaru centri (NLCs) ir turpinājuši savu darbu, izplatot informāciju, kas attiecas uz aktuālām valstu debatēm par tādiem jautājumiem kā nodarbinātības un darba tirgus problēmas, darba kvalitāte, paaudžu nolīgumi un aiziešana pensijā, pensijas, vienādas iespējas un migrācija. Visiem valstu sakaru centriem savās tīmekļa vietnēs tagad ir Fonda lapa, kas ietver informāciju attiecīgās valsts valodā. Trīs no pieciem valstu sakaru centriem šobrīd var nodrošināt tīmekļa vietņu apmeklējumu statistiku: saistībā ar šiem trim tika reģistrētas aptuveni 2600 lietošanas reizes. 2005. gada otrajā pusē tika arī izsūtīti vairāk nekā 10 000 e-pastu ar informāciju par jaunām publikācijām. Fonds tika pārstāvēts arī 11 valstu izstādēs, un tika izplatītas vairāk nekā 800 nodrukātas publikācijas. Turklāt valstu sakaru centri ir palīdzējuši organizēt vairākus Fonda seminārus.

Dialoga veidošanās

Konferences un pasākumi

2005. gadā Fonds tika uzaicināts uz vairāk nekā 160 ārējiem pasākumiem. Fonda darbinieki piedalījās 95 ārējos pasākumos; darbinieki aktīvi piedalījās 66 pasākumos – sniedza ziņojumus, vadīja sanāksmes vai bija diskusiju dalībnieki darba grupās.

Turklāt Fonds pats organizēja 71 pasākumu: 82% notika agrākajā ES15 (galvenokārt Briselē un Īrijā), 10% jaunajās dalībvalstīs un līdz ar *Phare* piešķirto finansējumu – 8% pasākumu notika arī pievienošanās valstīs un kandidātvalstīs. Kopumā Fonda rīkotajās sanāsmēs piedalījās 2126 politikas veidotāji, sociālie partneri, padomdevēji, eksperti un Eiropas iestāžu pārstāvji.

Fonda apmeklējumi

Fonda apmeklējumi arī ir veids, kā palielināt interesi par Fonda darbu. 2005. gadā Fondā viesojās 36 grupas, pavisam kopā 239 dalībnieki. Mazas grupas, piemēram, politiķus un vēstniekus, ielūdza Fonda vadība, bet pārējie ieradās pēc savas iniciatīvas. Šajās grupās bija galvenokārt valdību un sociālo partneru pārstāvji, un tie bija galvenokārt no ziemeļvalstīm, Vācijas un Austrijas. Piecas grupas pārstāvēja pētnieki. Ieradās arī kāda liela grupa ar Francijas studentiem, kā arī dažas nevalstiskās organizācijas (NVO). Katrai grupai tika pēc pasūtījuma izstrādāta programma, ietverot tajā Fonda darbinieku ziņojumus un tam sekojošās diskusijas.

Fonda rīkotie semināri

2005. gadā Fonds turpināja rīkot seminārus par divām diskusiju tēmām – vecumu un darbu, kā arī par elastīgu darba organizēšanu.

Šādu semināru mērķis ir radīt savstarpēju izpratni par valstu apstākļiem, veicināt Eiropas politikas izpratni, pieredzes apmaiņu un atvieglot darbību tīklā. Semināri tika novērtēti pozitīvi, un gan valstu, gan starptautiskā līmenī jo īpaši tika novērtēta iespēja trīspusēji – starp arodbiedrību, darba devēju un valdību pārstāvjiem – apspriest problēmas.

EMCC rīkotie uzņēmumu tīklu semināri

2002. gadā EMCC uzsāka savu uzņēmumu tīklu semināru sēriju, kuru mērķis bija radīt izpratni par reālo situāciju industriālajās pārmaiņās uzņēmumu līmenī un atvieglot pieredzes apmaiņu un līdzvērtīgu diskusiju starp praktiķiem. 2005. gadā tika organizēti trīs semināri, kuros kopumā piedalījās 140 dalībnieki, kuri pārstāvēja uzņēmumu vadību, arodbiedrības un darba padomes, zinātniskās pētniecības organizācijas un valstu iestādes no ES dalībvalstīm un pievienošanās valstīm. Šo semināru struktūra palika tāda pati kā visos iepriekšējos gados, proti, sākums ar eksperta priekšvārdu, pēc tam četru izpētes gadījumu ziņojumi, kuros vadītāji un/vai darba ņēmēju pārstāvji iepazīstina ar sava uzņēmuma pieredzi, pamatojoties uz atrastajiem jauniem un veiksmīgiem kopēju problēmu risinājumiem. Pēc tam notiek organizētas diskusijas plenārgrupās un darba grupās.

Semināros tika apspriestas šādas tēmas:

- „Uzņēmējdarbības ārpakalpojumi – apdraudējums vai iespēja?” – šajā seminārā tika aplūkota loģistika un procesi, ņemot vērā korporatīvu stratēģiju attiecībā uz darba maiņu globālā mērogā.
- „Jauninājumi darbavietās – darba produktivitāti un kvalitāti veicinoši faktori” – šajā seminārā tika atspoguļota jaunu darba organizācijas modeļu nozīme, ar to palīdzību ļaujot uzņēmumiem sasniegt augstāku darbu izpildes līmeni un paplašināt darbinieku iespējas.
- „Uzņēmumu veidošana kā pārstrukturēšanas procesa rezultāts” – šā semināra centrā bija jaunas pārstrukturēšanas pieejas, kas nodrošina darbavietu radīšanu un iespēju darba ņēmējiem uzsākt uzņēmējdarbību.

Informatīvie materiāli

Jaunas publikācijas

Pirmais raksts Fonda divreiz gadā iznākošajā žurnālā „*Foundation Focus*” tika publicēts 2005. gada oktobrī. Žurnāla mērķis ir pievērst uzmanību katrā numurā tēmai par izšķirošo sociālo un ekonomisko nozīmi Eiropas Savienībā, piedāvājot rakstu sēriju par dažādiem tēmas aspektiem. Pirmajā rakstā tika atspoguļota rūpniecības pārstrukturēšanas problēma un ietverts Komisijas 2005. gada marta ziņojuma pārskats. Ietvertajās tēmās tika apskatītas tendences saistībā ar darba zaudēšanu un darbavietu radīšanu Eiropā, strādājošo reakcija uz pārstrukturēšanas procesu, kā arī veiksmīga sociālā kapitāla iniciatīvu izmantošana nozarēs, kurās situācija ir nelabvēlīgāka. Pēdējā nodaļā tika pievērsta uzmanība divām nozarēm – automašīnu industrijai un ar uzņēmējdarbību saistītai pakalpojumu nozarei –, norādot stratēģijas, kas attīstītas šajās nozarēs kā atbilde uz pārstrukturēšanas radītajām problēmām.

Kopumā drukātos materiālos vai tīmeklī parādījās 178 ziņojumi oriģinālajās valodās, kas ir par 10% vairāk nekā 2004. gadā. Publikācijas ietvēra 150 ziņojumus un korporatīvus, ziņu vai reklāmas rakstus. Pēc publikāciju iztulkošanas to kopējais skaits 2005. gadā pieauga līdz 332.

2005. gadā tika izdots cits informatīvs izdevums, kas bija viens no vislabāk novērtētajiem, proti, *Eiropas darba attiecību vārdnīca*, kas tika prezentēta ceremonijā Briselē, kur uzstājās komisārs Špidla un pārstāvji no UNICE, ETUC un valstu valdībām.

Fonda tīmekļa vietnes lietošana

2005. gadā Fonda tīmekļa vietnes tika izmantotas par 25% vairāk nekā 2004. gadā. *Eurofound* – galvenās tīmekļa vietnes – izmantošanas reižu skaits pieauga par 33%, t. i., kopumā to apmeklēja 1 900 000 lietotāju, savukārt *EIRO* tīmekļa vietne tika apmeklēta par 11% vairāk – kopumā 2 341 177 lietotāji.

Tīmekļa vietne	Lietošanas biežums 2005. gadā	Pieaugums kopš 2004. gada
<i>Eurofound</i>	1 957 089	33%
<i>EIRO</i>	2 341 177	11%
<i>EMCC</i>	337 537	133%

Viens no šāda panākuma iemesliem bija *Eurofound* tīmekļa vietnes pārveidošana. Uz tēmām balstīta informācijas struktūra tika ieviesta, vienlaikus nodrošinot vieglāku piekļuvi informācijai, kas sagrupēta pēc valstīm, nozarēm un valodām. Jauna informācija, kas tīklā ievietota 2005. gadā, ietver:

- dzīves kvalitātes datu bāzi *EurLIFE*, kas nodrošina vieglu piekļuvi dzīves apstākļu indikatoru skaitam un ļauj lietotājiem veidot tabulas un grafikus atbilstoši savām vajadzībām;
- *Eiropas darba attiecību vārdnīcu* tiešsaistē;
- vecuma pārvaldības darbavietā izpētes gadījumu apkopojumu.

Ir pārāgri spriest, kādu ietekmi tie atstās uz kopējo tīmekļa izmantošanu.

Tika veikti arī lietotāju apsekojumi un ekspertu novērtējumi *EIRO* un *EMCC* tīmekļa vietnēs, tādējādi sagatavojot ieteikumus tādiem uzlabojumiem kā labākas meklēšanas funkcijas, īsāki un skaidrāki ziņojumi un vairāk grafisku attēlu. Dažas izmaiņas jau ir notikušas, taču citas, tostarp jaunā atvieglotā meklēšana, tiks īstenotas 2006. gadā.

Turpmāki jauninājumi tīmekļa vietnē 2006. gadam ietver arī ieceri apvienot trīs tīmekļa vietnes – *EIRO*, *EMCC* un *Eurofound* – vienā vienotā Fonda vietnē.

Eiropas dzīves kvalitātes apsekojumu kampaņa

Eiropas dzīves kvalitātes apsekojumu kampaņa sākās 2004. gadā un beidzās 2005. gadā. Gada laikā tika publicēti trīs izsmeļoši ziņojumi, un jūnijā vienlaikus ar atjaunoto Fonda tīmekļa vietni darbību sāka *EurLIFE* datubāze.

Eiropas dzīves kvalitātes apsekojums bija arī priekšlasījumu tēma 2005. gadā sešu valstu apmeklējumos. Katrā apmeklējumā preses aktivitātes, kas vērstas uz Fonda darba atspoguļojumu valsts perspektīvā, izvērtās labā plašsaziņas līdzekļu atspoguļojumā. Kopumā šo sešu vizīšu laikā 2005. gadā ar laikrakstu, TV un radio palīdzību informācija sasniedza 7,5 miljonus cilvēku. Tā kā šie valstu vizīšu braucieni sākās 2004. gadā, ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību informācija sasniedza vairāk nekā 14,3 miljonus cilvēku.

Tāpat kā Fonda darba atspoguļošana, arī izbraukuma pasākumi sniedz vērtīgu iespēju Fonda darbiniekiem satikties un noturēt divpusējas tikšanās ar Fonda darbībā ieinteresētajām pusēm.

Uzmanības centrā

Veicinošs dialogs

2005. gadā sākās semināru sēriju projekts, kas bija 2004. gada sākumposma pozitīvs turpinājums. Tika organizēti divi semināri: pirmais – “Vecums un darbs: paaudžu savienošana”, kurš iezīmēja 2004. gada semināru sērijas nobeigumu, bet otrs seminārs “Par ilgspējīgu un elastīgu darba organizāciju” pārstāvēja jaunu tēmu. Seminārā par darba tēmu tika izskatīti pamatjautājumi saistībā ar darba kārtību, ieskaitot gados vecāku darba ņēmēju piekļuves darba tirgum sekmēšanu, “aktīvās novecošanās” atbalstīšanu, mūža izglītības uzlabošanu un nodarbinātību. Seminārā par elastīgu darba organizāciju uzmanība tika vērsta uz darba laika elastību un darba organizāciju.

Semināru sērijas mērķis ir nodrošināt iespēju dalīties ar zināšanām, kuras varētu veicināt labāku lēmumu pieņemšanas procesu Eiropas sociālajā politikā un palīdzēt sociālajiem dalībniekiem valstu līmeņos sasniegt Lisabonas dienas kārtībā noteiktos mērķus. Tīklu darbība, apmaiņa ar valstu pieredzi un turpmākas zināšanas par Eiropas politikas prioritātēm ir stratēģijas pamatkomponenti. Semināru struktūra 2005. gadā palika tāda pati, kāda tā bija iepriekš: ES politikas un Fonda darbības pārskats, iepazīstināšana ar valstu apstākļiem, dažādu uzņēmumu piemēru izvērtēšana un tematisks eksperta ziņojums.

Trīspusējā struktūra – iesaistot sociālo partneru, valstu valdību un Eiropas Komisijas pārstāvjus – tiek uzskatīts par 2005. gada semināru veiksmīgās sērijas būtisku faktoru. Iespēja apspriest jautājumus starp divām dažādām pusēm tika atzinīgi novērtēta gan valstu, gan starptautiskā līmenī. Dalībnieki vienojās par kopīgu laiku, lai izstrādātu metodoloģisku pieeju un izveidotu neformālus kontaktus.

2006. gadā Fonda semināru sērija tiks turpināta kā daļa no pašreizējām Fonda aktivitātēm, rīkojot semināru par nodarbinātību un darba elastību. Ar to tiks turpināta 2005. gadā izmantotā komunikācijas stratēģija, piedāvājot dalībniekiem specializētu tīmekļa vietni un padarot pieejamu informāciju par semināriem un ziņotāju rakstiem, kas atrodama Fonda tīmekļa vietnē.

<http://www.eurofound.eu.int/events/fss.htm>

Mūsu ieguldījuma izvērtēšana

Fonda darbības efektivitāti un tā ietekmi uz Eiropas pilsoņu dzīves un darba apstākļiem nodrošina galvenokārt ieinteresētās puses, tā mērķauditorijas un, protams, tā personāla locekļi; ņemot vērā, ka ikviena darbs ir ļoti noderīgs, tādējādi nodrošinot vēlmi pastāvīgi un kvalitatīvi veikt šo darbu.

Fondam ir tiesības piedalīties plānošanā un izstrādāt labākus darba un dzīves apstākļus Eiropā. Fondam ir mērķis būt galvenajam šajā jomā – pētījumu centram gan Eiropas, gan starptautiskā līmenī.

Pašreizējā procesā attiecībā uz uzskaitāmību izpētei ir jāatklāj naudas vērtība un uzskatāmi jāpierāda iedarbība. Fonda darbības ietekmes izvērtēšana daļēji ir novērtēšanas uzdevums, daļēji pārraudzības uzdevums. Kā daļu no tā sistemātiskās attīstības programmas Fonds 2006. gadā veiks ārēju, korporatīvu Fonda darbības un efektivitātes izvērtēšanu.

Lai veiktu efektīvu Fonda darba ietekmes izvērtēšanu, ir nepieciešams, lai būtu reģistrēts, ka to izmanto Fonda mērķauditorijas. Šāds „būtisks izmantošanas pierādījums” ir pamatelements Fonda pārraudzības un tā ietekmes noteikšanas sistēmā. Tas ļaus Fondam izvērtēt, vai tā darbs palīdz sasniegt tā mērķa grupas un kā šīs grupas izmanto tā darbu.

2005. gadā Fonds īstenoja lielu darījumu, veicot ieguldījumu politikā un likumdošanā ES līmenī: tās pamatā ir rezultāts tam, ka ir tikusi izprasta saiknes starp izpēti un informāciju būtība, kā arī politikas veidotāju vajadzības un intereses. Tomēr ir jāzina vairāk par mijiedarbību starp izpēti un politiku. Fonds centīsies izstrādāt mehānismus, kā izvērtēt izpētes ietekmi uz politiku un kā radīt iespējas aktīvi iesaistīt izpēti ar politiku.

Fonds ir konstatējis četrus būtiskākos indikatorus, ar kuru palīdzību var izvērtēt tā darbu un pasākumu izmantošanu. Tie ir šeit turpmāk uzskaitīti.

Eiropas līmenis

Politikas attīstības procesa veicināšana ES līmenī ir Fonda galvenais stratēģiskais uzdevums. Tas nozīmē nodrošināšanu ar pielāgotu informāciju, uzticamiem datiem un pamatīgu politikas veidotāju auditorijas dažādības analīzi.

2005. gads bija sekmīgs laiks, kurā Fonds guvis skaidru un pozitīvu ieinteresēto pušu atzinību ES līmenī, attiecinot to arī uz Fonda ietekmi uz ES likumdošanas procesu.

Izstrādājot likumdošanu un politikas dokumentāciju ES līmenī, par 150% pieauga uz Fonda darbu ietvertu atsauču, citātu skaits un Fonda darbu tiešu izmantojumu skaits (kopumā 49 reizes).

2005. gadā Fonda darbs tika atzīts vairākās nozarēs ES līmenī:

- tēmas, kuras atspoguļotas ES politikas dokumentācijā, kas izmatota Fonda pētījumos un materiālos, bija šādas: nodarbinātība un darba nosacījumi, pārstrukturēšana, dzimums, sociālais dialogs un demogrāfiskās izmaiņas. 2005. gada tematiskais „uzvarētājs” ir *EMCC*, un jo īpaši Eiropas Restrukturizācijas uzraudzības centrs (*ERM*), kura pamanāmība visu ieinteresēto pušu vidū ir būtiski palielinājusies;
- Komisijas ziņojumā par „Pārstrukturēšanu un nodarbinātību” tika skaidri norādīts, lai Fonds un *EMCC* turpmāk attīsta resursus gan kvalitatīvai, gan kvantitatīvai analīzei un pārraudzībai, tādējādi nodrošinot stabilāku pamatu sabiedriskām debatēm par uzņēmumu pārstrukturēšanu un pārvietošanu;

- *ERM* apkopoto datu un secinājumu lietderība tika atzīta Luksemburgas prezidentūras laikā organizētā Eiropas Padomes neformālā ministriju sanāksmē par pārstrukturēšanas jautājumiem;
- Eiropas Parlamenta rezolūcijā „Stiprinot Eiropas konkurētspēju: industriālo pārmaiņu ietekme uz politiku un MVU loma” tika norādīts, ka Komisijai ir jālūdz ekspertu grupai sagatavot ziņojumu Eiropas Padomei, kurā īpaši pievērsta uzmanība Fonda un *EMCC* pētījumiem saistībā ar pārstrukturēšanu un sociālo dialogu;
- Fonda uzstāšanās Eiropas Parlamenta Nodarbinātības un sociālo lietu komitejā ar ziņojumu „Demogrāfiskās izmaiņas dzīves gaitas perspektīvā” bija noderīga Fonda ieteikumiem, kas izteikti dažiem Eiropas Parlamenta locekļiem; līdz ar to tika veiktas izmaiņas Eiropas Parlamenta ziņojumā par Komisijas Zaļo grāmatu par demogrāfiskajām izmaiņām.

Atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos

Proaktīvā preses stratēģija, kas izveidota vairāk kā piecu gadu laikā un kas ietver regulāru komunikāciju ar žurnālistiem sociālekonomikas jomā visā Eiropā, nodrošina to, ka Fonda darbs un secinājumi bieži tiek atspoguļoti Eiropas plašsaziņas līdzekļos. Kopumā ir publicēti 37 preses ziņojumi kā daļa no Fonda darba 2005. gadā, ietverot vairāk nekā 800 rakstus un arī 10 televīzijas ziņu pārraides, kā arī 22 intervijas un radio ziņu pārraides.

Dažādās vietās Eiropas Savienībā ir notikušas 12 preses konferences un tikšanās ar žurnālistiem. Gada laikā no žurnālistiem ir saņemti 180 jautājumi, kas ir mazāk salīdzinājumā ar 460 jautājumiem 2004. gadā, kas liecina par to, ka ir tikusi izmantota reorganizētā žurnālistu istaba Fonda tīmekļa vietnē, kas tagad nodrošina labāku informācijas pieejamību.

Lielākā daļa rakstu, interviju un pārraižu par Fonda darbu ir galvenokārt paša Fonda preses aktivitāšu rezultāts, taču aizvien vairāk Fonda pētījumi tiek izmantoti kā atsauču materiāls. Tas ir Fonda pūliņu rezultāts attiecībā uz Fonda izveidošanu par zināšanu avotu saistībā ar sociālekonomisko attīstību Eiropā.

Jaunā plašsaziņas līdzekļu pārraudzības sistēma, kurā izvērtē laikrakstā ietvertā raksta apjomu un tipu, liecina par to, ka Fonda tēls, darbs un secinājumi gada laikā ir tikuši atspoguļoti aptuveni 12 miljoniem cilvēku. Atsevišķos gadījumos informācija par Fonda darbu ir tikusi ietverta arī lielāko dienas laikrakstu pirmajās lappusēs, piemēram, „*Le Monde*” Francijā, „*Aamulehti*” Somijā, „*Mlada Fronta Dnes*” Čehijā un „*Wirtschaftsblatt*” Austrijā. Fonda darbs bieži tiek izvērtēts arī daudzās redaktoru un viedokļu slejās.

Pieaugošajai Fonda un tā darbības atspoguļošanai plašsaziņas līdzekļos ir bijusi īpaša nozīme saistībā ar preses aktivitātēm saistībā ar Fonda rīkoto Austrijas, Ungārijas, Spānijas, Slovēnijas, Īrijas un Zviedrijas apmeklējumu.

Ielūgumi uz ārējiem pasākumiem

2005. gadā Fonda darbinieki piedalījās 95 ārējos pasākumos, tostarp 66 gadījumos tie aktīvi piedalījās kā ziņotāji vai vadītāji konferencēs. Aptuveni 25 no šiem pasākumiem organizēja Eiropas Komisija, Eiropas Parlaments, Ministru Padome un *Eurostat*, bet 12 pasākumus organizēja federālās ministrijas un sociālo partneru grupas, NVO un zinātniskās pētniecības institūti. Norādītajā tabulā redzams šo pasākumu sadalījums pēc to tematikas.

Fonda darbinieku apmeklēto ārējo pasākumu tematika

Tēmas	Pasākumu skaits
Visas tēmas	12
Darba attiecības un sociālā kohēzija	21
Sociālā kohēzija	26
Nodarbinātība un darba apstākļi	9
Darba un privātās dzīves līdzsvarošana	11
Nodarbinātības/darba attiecību apvienojums	3
Pārstrukturēšana	13

Zinātniskās atsauces

Liela daļa Fonda darba, kas ir politiski orientēta pētniecība sociālo zinātņu jomā, ienāk zinātnes sfērā ar to žurnālu un rakstu palīdzību, kuros tas var iesaistīties ideju izstrādē un turpmākos pētījumos.

Fonds reģistrē citējumu skaitu un to dažādo žurnālu skaitu, kuros bijušas atsauces uz Fonda pētījumiem. Tā kā nekad nav iespējams konstatēt visu atsauču atrašanās vietu, kopējais daudzums parasti tiek izteikts ar minimālo ciparu. Tā ir ierasta prakse reģistrēt atsauces par diviem gadiem, jo pastāv laika nobīde starp pētījuma publikāciju un tā iekļaušanos kopējā ārējo publikāciju skaitā. Ir svarīgi zināt arī to, cik bieži vadošajos žurnālos tiek ietvertas atsauces uz Fonda pētniecisko darbu.

Atsauces žurnālos

2004. un 2005. gada laikā atsauces uz Fonda pētījumiem ir iekļautas vismaz 350 rakstos, kas publicēti 220 dažādos žurnālos, kā norādīts šādās datubāzēs: *Scopus*, *Social Sciences Citation Index*, *PsycLIT*, *Econlit*, *CSA Sociological Abstracts*, *CSA Worldwide Political Science Abstracts* un *Emerald Management Reviews*.

Uz Fonda darbu ir ietvertas atsauces vairāk nekā tikai šeit minētajos 14 žurnālos, taču šeit ir norādīti tikai tie, kuros ir ietverts vairāk par četrām atsaucēm uz darbu, ko Fonds veicis divu gadu laikā no 2004. līdz 2005. gadam.

Žurnāli, kuros 2004.–2005. gadā uz Fonda darbu ietvertas atsauces četras reizes vai biežāk:

Žurnāls	Atsauču biežums
<i>European Journal of Industrial Relations</i>	12
<i>International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations</i>	11
<i>Industrial Relations Journal</i>	11
<i>Economic and Industrial Democracy</i>	10
<i>Work, Employment and Society</i>	8
<i>Social Science and Medicine</i>	7
<i>Journal of Occupational and Environmental Medicine</i>	6
<i>British Journal of Industrial Relations</i>	5
<i>Employee Relations</i>	5
<i>European Journal of Work and Organizational Psychology</i>	5
<i>Foresight</i>	5
<i>Journal of Occupational Health Psychology</i>	5
<i>International Journal of Human Resource Management</i>	4
<i>International Journal of Occupational and Environmental Health</i>	4

Zinātnes pamatnozares

Cits veids, kā izvērtēt Fonda ietekmi zinātnes sfērā, ir Starptautiskā Statistikas institūta (*ISI*) noteiktie ietekmes faktori, kuri ietver 54 dažādas sociālo zinātņu kategorijas. Atsauces šajās kategorijās liecina par to žurnālu plašumu, dziļumu un kvalitāti, kuros ietvertas norādes uz Fonda darbu. 2004. gadā *ISI* noteiktie ietekmes faktori, kas publicēti 2005. gada vasarā, liecināja par to, ka uz Fonda pētījumiem ir ietvertas atsauces 24 kategorijās no 54.

Visbiežāk atsauces bijušas populārākajos žurnālos šajās četrās kategorijās: darba attiecības un nodarbinātība; sabiedrības veselība, arodveselība un apkārtējās vides higiēna; lietišķā psiholoģija; socioloģija.

Dzīves apstākļi

Darba un privātās dzīves līdzsvarošana: stratēģiskā perspektīva

8. Marts, Kopenhāgena, Dānija

Organizē *CBAF* (Darba un privātās dzīves līdzsvarošanas centrs)

Ziņotājs: *Henrik Litske*

Saskaroties ar demogrāfiskām izmaiņām: jauna paaudžu vienotība

11.–12. jūlijs, Brisele, Beļģija

Eiropas Komisija

Ziņotājs: *Hubert Krieger*

Eiropas Parlamenta darba grupa par novecošanās jautājumiem

20. septembris, Brisele, Beļģija

Ziņotājs: *Gerlinde Ziniel*

Eiropas Veco ļaužu labklājības federācija: 18. starptautiskais kongress

30. septembris – 1. oktobris, Ļubļana, Slovēnija

Organizē *EURAG*

Darba grupas vadītājs: Robert Anderson

Darba attiecības

Sociālais dialogs un industriālās pārmaiņas

24. februāris, Brisele, Beļģija

EESC–CCMI darba grupa

Ziņotājs: *Isabella Biletta*

Konfliktu novēršana un risināšana

22.–23. aprīlis, Sofija, Bulgārija

ETUC konference

Ziņotājs: *Timo Kauppinen*

Eiropas sociālā dialoga seminārs par nedeklarētu darbu

19. septembris, Brisele, Beļģija

Apvienotais *ETUC/UNICE* seminārs

Ziņotājs: *Isabella Biletta*

Darba ņēmēju līdzdalība pasaules globalizācijā

14.–15. oktobris, Frankfurte, Vācija

Starptautisks simpozījs

Ziņotājs: *Stavroula Demetriades*

Sociālais dialogs: dažāda izpausme, kopīga vīzija

17. novembris, Londona, Apvienotā Karaliste

Tirdzniecības un rūpniecības ministrija, Apvienotā Karaliste

Konference notika Apvienotās Karalistes prezidentūras ES ietvaros

Ziņotājs: *Timo Kauppinen*

Darba attiecības ES, Japānā un ASV

24.–25. novembris, Londona, Apvienotā Karaliste

EIRO darba grupa

Ziņotāji: *Isabella Biletta, David Foden, Stavroula Demetriades*

Darba apstākļi

Apvienotais *ECE/ILO/Eurostat* seminārs par darba kvalitāti

11.–13. maijs, Ženēva, Šveice

ECE/ILO/Eurostat

Ziņotājs: *Greet Vermeylen*

Pārskats par uzmākšanos/vardarbību darbavietā

12. maijs, Brisele, Beļģija

Apvienotais ES sociālo partneru seminārs par vardarbību un uzmākšanos darbavietā

Ziņotājs: *John Hurley*

Apmācība un nodarbinātības iespējas

21.–22. jūnijs, Luksemburga

Apvienotā EWCO/Luksemburgas prezidentūra ES

Ziņotāji: *Willy Buschak, Jean-Michel Miller, Bernard Housett, John Hurley un Greet Vermeylen*

1. Starptautiskā Eiropas apsekojumu pētniecības asociācijas konference

18.–22. jūlijs, Barselona, Spānija

Eiropas apsekojumu pētniecības asociācija

Ziņotājs: *Enrique Fernandez*

Augstas efektivitātes darbavietas: jo cilvēki veido uzņēmējdarbību

15. septembris, Londona, Apvienotā Karaliste

Tirdzniecības un rūpniecības ministrija, Apvienotā Karaliste

Ziņotājs: *Enrique Fernandez*

Panākumi, paradoksi un nepilnības: pieredze ar neseno *HRM* reformu valsts dienestos

26.–27. septembris, Māstrihta, Nīderlande

EIPA seminārs

Ziņotājs: *Jean-Michel Miller*

Eiropas Pārmaiņu uzraudzības centrs

Nodarbinātības internacionalizācija: izaicinājums globalizācijai

11.–12. aprīlis, Ansī, Francija

ILO/Francijas Darba, nodarbinātības un sociālās kohēzijas lietu ministrija

Ziņotājs: *Barbara Gerstenberger*

Zivrupniecības nozaru sociālā dialoga komitejas pilnsapulce

14. oktobris, Brisele, Beļģija

Ziņotājs: *Torsten Müller*

1. starptautiskā MIRE konference (Jaunas pārstrukturēšanas vadīšana Eiropā)

7.–8. decembris, Parīze, Francija

MIRE

Ziņotājs: *Donald Storrie*

Nodarbinātība pārmaiņu laikā – tehnoloģija, vieta un vide

7.–8. decembris, Brisele, Beļģija

Sociālistu grupa no Eiropas Parlamenta

Ziņotājs: *Barbara Gerstenberger*

Vispārīgi

Vienotība pāri atšķirībām: nepieciešamība pēc vienotas darba inspekcijas sistēmas

9.–11. marts, Mondorflebēna, Luksemburga

ILO/Luksemburgas prezidentūra ES

Ziņotājs: *Willy Buschak*

Sociālās politikas jaunās perspektīvas

8. Aprīlis, Bādene, Austrija

Austrijas Federālā darba palāta

Ziņotājs: *Willy Buschak* (programmatiska runa)

Kas jauns ES?: Eiropas informācija 2005

14.–15. aprīlis, Londona, Apvienotā Karaliste

Eiropas Informācijas asociācija (14. ikgadējā konference)

Ziņotājs: *Elisabeth Lagerlöf*

Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fond

2005. gada pārskats

2006 – 27 – 21 x 29,7 cm